

UDAKO EUSKAL UNIBERTSITATEAK BERE 25. URTEBETETZEA OSPATU ZUEN ATZO GOIZEAN DONIBANE-LOHIZUNEN

Agintarien aldetik bestelako jarrerara eskatu du UEUK 25. urteurrenean

Berrehun bat lagun bildu ziren Udako Euskal Unibertsitatearen (UEU) zilarrezko ezteiak ospatzeko, atzo goizean Donibane-Lohizuneko Ravel auditoriumean. UEUKo arduradunek oroitabidea eskaini zieten elkartearen sortzaileei eta Donibane-Lohizuneko ikastaroan izan ziren lehen irakasleei, omenaldi bezala.

Oihana Garat / Donibane-Lohizune

UEU jaio aurreko pausoak Baionan eman ziren 1971-72 urteetan, Euskal Erakustokian, Jean Haritzelhar eta Piarres Xarritonen gidaritzapean Karlos Santamariak euskal unibertsitatea sortzeko premiaz emanikako hitzaldiarekin. Idazkaritza lanak Ikas elkarteak Manex Goienetxe jaunak burutu zituen.

25. urteurrena bete du aurten euskal unibertsitateak. Atzo burutu zuen Donibane-Lohizuneko urteurren festa. UEUK hamar bat sari eskaini zituen atzo Ipar Euskal Herrian elkartearen sortzaileei eta lehen ikastaldiko irakasleei. UEUren sustraiak Ipar Euskal Herrian kokatzen zirela eta, Olariagaren pintura eskaini zitzaion Manex Goienetxe, Piarres Xarriton eta Jean Haritzelharri, sari gisa. Azken hori oporretan zegoela, Beñat Oihartzabal euskararen ikertzaileak hartu zuen saria.

Laugarren saria Karlos Santamariari eskaini zitzaion, Aitor bere semearen bidez. Daniel Lardart Euskal Kultur Erakundeak ordezkarria, Mari Karmen Garmendia Eusko Jaurlaritzako Kultura Saileko burua eta Fernando Perez de Viñaspre Nafarroako Gobernuak Hizkuntza Politikarako zuzendari nagusia izan ziren sari emaitzak.

Ondoren, beste sariak UEUren ordezkariei ohiek opa zizkieten

Maite Idirinen kantu batekin hasi zen atzo UEUK Donibane-Lohizuneko antolatutako ospakizun festa.

BOB EDME

lehen ikastaroan aritu ziren irakasleei. Omenaldi berezia egin zieten hor ez zirenei; hala nola, Joxe Migel Barandiaran, Claudio Harlutxet, Telesforo Monzon eta Pierre Narbaizari. Ospakizunak itxura berezi bat hartu zuen hastapenetik. UEUren zorionak zirela eta besta kutsuarekin hasi zen ekitaldia. Maite Idirin kantari

klasikoak Gabriel Arestiren *Mona* kantua eman zuen, 1964an Rafael Castrok idatzitako kantua emazte baten omenez.

Jean Soubelet, Donibane-Lohizuneko kultur arduradun eta Michele Alliot-Marie auzapezaren ordezkariek, ongi etorria frantsesez egin zuen. «Nire euskaraz ez delakotz ona, nahigo dut

frantsesez hitz egin», adierazi zuen eta jende batzuen haserrea piztu. Mikel Aizpuruk, UEUKo lehendakariak, eskerrak bihurtu zituen publikoari eta UEUren historia egin. «Aldaketak guztiz garrantitsuak izan dira erakuntza munduan. Gure hizkuntzak inoiz eduki ez duen lekua aurkitu du, nahiz eta gure na-

hiak eta beharrak ematen digutena baino askoz tipiagoak izan. Nagusiki euskaraz arituko den unibertsitate bat behar dugu», erran zuen.

Bestalde, Euskal Herriko gizarteari buruz bere ikuspuntua azaldu zuen. «Euskaldunak eta euskal herriko gizarteak politika, ekonomia, industria, kultura, medikuntza eta abarretan dituen premiei euskaraz aurre egiteko arlo profesionalak behar ditu», azaldu zuen Aizpuruk.

Lehendakariak jakinarazi zuen diru arazoak bazituztela etorkizunera begira. Are gehiago, UEUK merezi du herri agintarien aldetik beste jarrera bat: «Azken urte hauetan Eusko Jaurlaritzako sail ezberdinekin izan ditugun harremanak lankidetzak hitzarmen tinko batean bukatzea ezinbestekoa da bizi dugun kinka larritik ateratzeko», gehitu zuen.

Ondoren, sarituek hitzaldiak egin zituzten, bakoitzaren oroitzenak aipatuz. Piarres Xarritonek, aldiz, Udako Euskal Unibertsitatearen hutsak azpimarratu zituen. «Egun batean Euskal Unibertsitateak baldin bada, nire ustez teologia adarra behar dugu zabaldu, baitzupadakoa delakotz. Gure euskal gizarteak fedea galtzen ari da», aipatu zuen.

Ekitaldia bukatzeko Etxemendi eta Larralde Izurako kantariak bi kantu eman zituzten publikoak ez ahanzteko presoak baidirala.

◆ Manex Goienetxe ◆ Irakaslea

«Gure ametsak konkretuki bideratzen saiatu gara»

Manex Goienetxe, sortzez garaztarra, Angelun bizi da. Ofizioz irakaslea da, hastapenean frantses eskoletan eta gero ikastoletan. Baionako fakultatean euskarazko kurtsoak ematen ditu.

■ Nola sortu zen UEU Ipar Euskal Herrian?

1973an sortu genuen UEU. Ez nintzen bakarrik, beti lan talde batek eraman du lana. Idazkari bezala norbait behar zen eta nik hartu nuen lan hori. UEU hasi genuen Karlos Santamariaren laguntzarekin. Hutsune bat senti genuen garai hortan Euskal Kultur mugimenduan. Hamarkada horretan kultura ez zen batere azkarra. Ikastolak abiatuak ziren, irrati eta egunkaririk ez zegoen. Alfabetatze mugimendua azkartzen hasia zen, Ricardo

Arregi batekin. Irekiak ziren eremua berri horiek behar genituen osagarritu. Herria historian zehar aitzina doalarik, unibertsitatea beharrezkoa zaio, hots alde horretatik basamortuan geunden.

■ Norekin egin zenuen lan UEU muntatzeko?

Europar barreiatuak ziren irakasle eta ikasleekin muntatu genuen UEU. Belaunaldi desberdinetako jendeak bildu ziren lehen ekitaldian. Beraz, gazteak irakasle omen handikoekin elkartu ziren. Joan ginen Bartzelonara Ibon Sarasola baten bila edo Parisera Txomin Peillenen bila. Quebecetik Piarres Xarriton ere etorri zen. Lehen lau urteak Ipar Euskal Herrian egin zituen UEU bainan gero Nafarroara joan zen, giro politikoa kanbiatu zelako.

UEU ez da izan Ipar Euskal Herriko edo Nafarroako gauza bat, Euskal Herri osokoa izan da. Erran nahi baita Euskal Herri honetan hiru lurralde puskaturik direla eta bakoitza bere berezitasunarekin. Orduan UEU saiatu da lotura bat egitera muga horien gainetik, kontuan hartuz herri honen lurraldetasuna. Baionan edo Iruñean egin berdin da.

■ Partaide anitz baziren hastapenean?

Lehen ikastaroan 85 ziren. Bigarren 124, eta orain bostehunetik goiti. Erran nahi dut behar bat bazela eta hutsune hori bete dugula neurri batean. UEUK beti egin ditu ametsak eta batzuentzat ametsak erran nahi du utopia. Gure ametsak konkretuki bideratzen saiatu gara beti. x

Manex Goienetxe, hastapenetako irakasleetako bat.

BOB EDME